

Posudek vedoucího na práci Bc. Anny Pospíšilové „Extrémní metal – subkultura a identita“.

Mgr. David Doubek, PhD

Anna Pospíšilová se ve své práci věnuje etnografické studii identity členů komunit extrémně metalových žánrů. Je to téma, které jí osobně velmi zajímá, neboť se v tomto prostředí sama pohybuje a prostřednictvím své práce chtěla této komunitě i sobě lépe porozumět. Původní název práce i výchozí bod zájmu byl „extrémní metal a agrese“, což vypadá jako takový jednoduchý vztah dvou faktorů, ale etnografický výzkum záhy ukázal, že porozumět fenoménu agrese v kontextu extrémního metalu vyžaduje porozumět celému kontextu dané subkultury a zcela jistě zde agrese, násilí a agresivita představují něco jiného, než například v subkultuře fotbalových ultras.

Práce je založená na kombinaci zúčastněného pozorování a rozhovorů, což považuji za velmi důležité v daném kontextu, který, jak studentka ukazuje, obsahuje řadu paradoxů a spoléhat pouze na rozhovory by nestačilo. Skutečnost, že sama je členem komunity, jí umožnila snazší vstup do terénu, ale myslím, že se autorce v průběhu práce podařilo najít a udržovat pozici zvědavého odstupu. Vzhledem k tomu, že se jedná o často poměrně uzavřené komunity, by pro úplného laika bylo možná komplikované být respondenty brán vážně.

To je v daném kontextu důležité, protože extrémní metal je vážná věc – jak ukazuje autorčin výzkum, není to jen koníček nebo konzumace hudby, ale pro účastníky je to ostrůvek kultury, která dává jejím členům smysl, uspokojení, ventil i vzdor vůči tzv „mainstreamu“, což je komplexní pojem, označující jak popovou hudbu, tak odcizené aspekty života vlastního i společnosti jako takové. Agrese, smrt, násilí a temné stránky psyché individua i kolektivní historie jsou zde předmětem zájmu z různých důvodů: jako to, co „mainstream“ vytěsňuje; jako obrana, která působí strašidelně a odrazuje tento „mainstream“; jako zdroj estetiky; jako formu hry, kdy riskantní taneční kreace přináší energii i jí umožňují vybit.

Práce také ukazuje řadu extrémně metalových paradoxů a ambivalencí, jako například moment strachu z toho, že metalistům nikdo nerozumí v kombinaci s estetikou a symbolikou extrémní nesrozumitelnosti nebo mírumilovnost pod pláštěm pekelné image.

Práce přináší citlivý vhled do subkultury fanoušků extrémního metalu, je provedená etnograficky velmi citlivě. Studentka pracovala se zájmem a spolupráce byla výborná.

Práce splňuje všechny požadavky kladené na tento typ prací a doporučuji jí k obhajobě.